

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Навчально-науковий інститут
неперервної освіти і туризму
«27» травня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Галузь знань J «Транспорт та послуги»

Спеціальність J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»

Освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: доцент кафедри психології, кандидат педагогічних наук, доцент
Людмила ОМЕЛЬЧЕНКО

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Психологія управління – дисципліна, що є вибіркоким компонентом підготовки магістрантів освітньої програми «Готельно-ресторанна справа». Дисципліна спрямована: *забезпечити* здобувачів системою знань із царини психології управління з метою розвитку лідерських здібностей, формування здатності до ухвалення обґрунтованих рішень; *сприяти* формуванню навичок: враховувати основні психічні, соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості в управлінській діяльності, конструктивно вирішувати конфлікти й урегульовувати їх у професійній діяльності; сприяти формуванню необхідних професійних якостей здобувачів освіти. Вивчаючи дисципліну, здобувачі матимуть змогу: осмислити теоретичні основи психічних явищ на рівні особистості та рівні групи, реалізувати набуті знання в процесі оволодіння професійними навичками та вміннями, що становитимуть підґрунтя професійної діяльності. Переваги: основна увага на виробленні умінь на підґрунті теоретичних знань, можливість участі в групових формах навчальної діяльності, навчання в дії, самопізнання, планування власного саморозвитку.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»	
Освітня програма	Готельно-ресторанна справа	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год.	130 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

2. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: забезпечення загальної теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти у галузі психології управління, формування вміння застосовувати методи психологічного дослідження та управління в роботі з колективом.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру готельно-ресторанної справи.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей.

ЗК4. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність систематизувати та синтезувати інформацію для врахування культурних особливостей функціонування суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 5. Здатність забезпечувати ефективну сервісну, комерційну, виробничу, маркетингову, економічну діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 6. Здатність координувати та регулювати взаємовідносини з партнерами та споживачами.

СК 10. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері готельно-ресторанного бізнесу.

ПРН 7. Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій).

ПРН 10. Відповідати за формування ефективної кадрової політики суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, організаційні комунікації, розвиток професійного знання, оцінювання стратегічного розвитку команди, підбір та мотивування персоналу на ефективне вирішення професійних завдань.

ПРН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

2. Програма та структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	Лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1														
Теоретичні засади психології управління														
Тема 1. Загальні засади психології управління.	1	10	2	2			6	12	2				10	
Тема 2. Психологія особистості керівника	2	11	2	2			7	10					10	
Тема 3. Поняття про управління	3	11	2	2			7	12		2			10	
Тема 4. Психологічні аспекти реалізації управлінських функцій	4	10	2	2			6	10					10	
Тема 5. Психологічні основи ухвалення управлінських рішень керівниками організацій	5	10	2	2			6	12	2				10	
Тема 6. Психологія лідерства, імідж	6	10	2	2			6	12		2			10	
Тема 7. Соціально-психологічна система управління персоналом. Кадрова політика	7	11	2	2			7	10					10	
Разом за змістовим модулем 1		73	14	14			45	78	4	4			70	
Модуль 2. Соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності														
Тема 8. Психологічні особливості управління організаціями	8	10	2	2			6	10	2				8	
Тема 9. Психологія організаційної культури	9	9	2	2			5	10		2			8	

Тема 10. Психологія управління конфліктами	10	10	2	2			6	10	2				8
Тема 11. Психологія ділового спілкування	11	9	2	2			5	10		2			8
Тема 12 Планування особистої роботи та кар'єри	12	10	2	2			6	10		2			8
Тема 13. Формування конкурентоздатної команди	13	9	2	2			5	10	2				8
Тема 14-15. Організаційний стрес та синдром професійного емоційного вигорання в організації	14-15	20	4	4			12	12					12
Разом за змістовим модулем 2		77	16	16			45	72	6	6			60
Усього годин		150	30	30			90	150	10	10			130

3. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні засади психології управління.	2
2.	Психологія особистості керівника	2
3.	Поняття про управління	2
4.	Психологічні аспекти реалізації управлінських функцій	2
5.	Психологічні основи ухвалення управлінських рішень керівниками організацій	2
6.	Психологія лідерства, імідж	2
7.	Соціально-психологічна система управління персоналом. Кадрова політика	2
8.	Психологічні особливості управління організаціями	2
9.	Психологія організаційної культури	2
10.	Психологія управління конфліктами	2
11.	Психологія ділового спілкування	2
12.	Планування особистої роботи та кар'єри	2
13	Формування конкурентоздатної команди	2
14-15.	Організаційний стрес та синдром професійного емоційного вигорання в організації	4

4. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методи психології управління	2
2	Дослідження особистісних особливостей керівника та підлеглого	2
3	Дослідження особливостей інформаційної функції управління	
4	Мотиваційний профіль керівника	2
5	Формування мотиваційного профілю підлеглого. Стратегія стимулювання персоналу	2
6	Методи ухвалення управлінських рішень	2
7	Розвиток лідерських здібностей керівника	2
8	Аналіз кадрової політики організацій	2
9	Дослідження та аналіз структури організації	2
10	Соціально-психологічний клімат організації	2
11	Методи подолання конфліктів в організації	2
12	Розвиток комунікативних умінь керівника	2
13	Розвиток здатності до саморегуляції, шляхи підвищення стресостійкості керівника та підлеглих	2
14	Методичний інструментарій діагностики роботи команди	2
15	Профілактика емоційного вигорання керівника та підлеглих	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія психології управління	6
2	Професіограма працівника готельно-ресторанної сфери	7
3	Соціально-психологічні феномени групової взаємодії в процесі ухвалення управлінських рішень	7
4	Адаптація керівника	6
5	Ухвалення управлінського рішення в екстремальних ситуаціях	6
6	Тайм-менеджмент керівника	6
7	Суб'єктивні чинники організаційних конфліктів	7
8	Ортобіоз керівника	6
9	Гендерні особливості управлінської діяльності	5
10	Особливості світових моделей управління	6
11	Самофотографія свого робочого дня	6
12	Професійна деформація	12
13	Значення саморозвитку управлінської культури майбутнього фахівця з якості	10

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист проєктів;
- пірінгове оцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно з чинним «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні засади маркетингу підприємств малого готельно-ресторанного бізнесу		
Практична робота 1. Методи психології управління	ПРН 10. Розуміти сутність понять: «психологія управління», «методи психології управління», «психологічна структура процесу управління», «функції управління», уміти визначати методологічні засади психології управління, розкривати взаємозв'язок психології управління з іншими галузями психології	8
Практична робота 2. Дослідження особистісних особливостей керівника та підлеглого	ПРН 10, 12. Розуміти наукові теорії особистості; сутність понять: «особистість»; «спрямованість особистості», «властивості особистості», «саморозвиток особистості», «самореалізація», «Я-концепція», «самосвідомість». Уміти: будувати та аналізувати власну модель Я-концепції, здійснювати діагностику характеру, темпераменту, здібностей.	8
Практична робота 3. Дослідження особливостей інформаційної функції управління	ПРН 2, 10. Знати поняття: «управлінська діяльність», «управління як процес», «функції управління», розуміти психологічні особливості управління колективом, контролювати реалізацію ухвалених рішень.	8
Практична робота 4. Мотиваційний профіль керівника	ПРН 2, 10, 12. Знати зміст управлінських функцій як процесуальних, так і соціально-психологічних, уміти планувати управлінську діяльність та діяльність організації, застосовувати науковий підхід до планування, здійснювати прогностичний аналіз	8

	розвитку організації, застосовувати відповідні цілям та етапам методи та засоби контролю.	
Практична робота 5. Формування мотиваційного профілю підлеглого. Стратегія стимулювання персоналу	ПРН 2, 10, 12. Знати сутність мотиваційного профілю керівника, особливості мотивації керівника, уміти планувати та аналізувати роботу персоналу, розробляти стратегії стимулювання персоналу.	8
Практична робота 6. Методи ухвалення управлінських рішень	ПРН 2, 7, 10, 12. Розуміти сутність процесу ухвалення управлінського рішення як системи розумових операцій, усвідомлювати, як види відносин впливають на управлінське рішення, уміти класифікувати види управлінських рішень; розуміти значущість вольової регуляції поведінки. Уміти застосовувати на практиці різні методи ухвалення управлінського рішення.	10
Практична робота 7. Розвиток лідерських здібностей керівника	ПРН 2, 7, 10, 12. Знати сутність поняття «лідер», розуміти відмінність між лідерством і керівництвом, пояснювати відмінності теоретичних підходів до трактування лідерства, уміти організовувати групову діяльність на досягнення цілей організації; уміти застосовувати психотехніки створення позитивного іміджу організації.	10
Самостійна робота		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1.		100
Модуль 2. Маркетингова політика малого підприємства		
Практична робота 8. Аналіз кадрової політики організацій	ПРН 10, 12. Розуміти багатовимірну сутність поняття «організація», дефініцій «групова згуртованість», «психологічна сумісність»; усвідомлювати чинники поведінки робочих груп. Уміти застосовувати в практичній діяльності методи усунення ефекту соціальної лінії в професійній діяльності підлеглих	8
Практична робота 9. Дослідження та аналіз структури організації	ПРН 10, 12. Розуміти сутність поняття «організаційна культура», складові та рівні прояву організаційної культури, визначати вплив організаційної культури на ефективність функціонування організації	8
Практична робота 10. Соціально-психологічний клімат організації	ПРН 10, 12. Усвідомлювати зміст поняття «соціально-психологічний клімат колективу». Уміти характеризувати складові соціально-психологічного клімату колективу.	8
Практична робота 11. Методи подолання конфліктів в організації	ПРН 10, 12. Розуміти сутність методологічних підходів до трактування конфлікту, знати основні ознаки та структуру організаційного конфлікту, його функції. Уміти розрізняти проблемну та конфліктну ситуації, аналізувати динаміку конфліктної взаємодії, причини конфлікту, прогнозувати можливу появу суперечностей у взаємодії, запобігати деструктивним конфліктам.	8
Практична робота 12. Розвиток комунікативних умінь керівника	ПРН 2, 10, 12. Розуміти сутність поняття «ділове спілкування», «вплив у спілкуванні», «ефективність спілкування», «етнічні стереотипи», усвідомлювати структуру ділового спілкування, уміти правильно	8

	організовувати комунікативний процес зі співрозмовником, застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування, здійснювати психологічний вплив на партнера ділового спілкування.	
Практична робота 13. Розвиток здатності до саморегуляції, шляхи підвищення стресостійкості керівника та підлеглих	ПРН 10. Знати психологічні особливості організації особистої роботи, уміти організовувати власну професійну діяльність, планувати розвиток особистої кар'єри.	8
Практична робота 14. Методичний інструментарій діагностики роботи команди	ПРН 10, 12. Знати сутність поняття «команда», особливості її формування, ознаки конкурентоздатної команди. Уміти застосовувати інструментарій діагностики команди в організації.	6
Практична робота 15. Профілактика емоційного вигорання керівника та підлеглих	ПРН 10. Знати сутність та причини стресу, синдрому професійного емоційного вигорання. Впроваджувати заходи профілактики СПВ у виробничій діяльності.	6
Самостійна робота		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1+M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен		30
Всього	(Навчальна робота + залік) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени / заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=681>).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посібник Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Богоявленська Ю., Грабар Т., Ходаківський Є. Психологія управління. Київ: ЦУЛ, 2020. 684 с.
3. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161 с.
4. Кісіль З.Р. Швець Д.В. Психологія управління. Київ: Університетська книга, 2022. 648 с.
5. Постоян Т. Г. П63 Психологія загальногуманітарних управління : навч. Університет Ушинського, 2020. 195 с.

Інформаційні ресурси

1. Вебінар «Управління емоціями». Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=hN-s0L877tQ> (дата звернення 27.05.2025).
2. Вебінар Мухітдінової Н. «Психологія в менеджменті». Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=GqBjCKsLCSg> (дата звернення 03.02.2025).
3. Взаємодія керівника і підлеглого. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=VpY-OSON06o> (дата звернення 11.03.2025).
4. Грубі Т. Техніки профілактики прокрастинації. https://www.youtube.com/watch?v=mrO1_BZX6M4 (дата звернення 10.04.2025).
5. Помилки Керівника у Спілкуванні з Командою. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM> (дата звернення 01.05.2025)
6. Типи лідерства з точки зору психології бізнесу. Вебінар. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=WeKcIdmDDi4> (дата звернення 02.03.2025).